

Праве границе Душановог царства!

- недела, 31 јануар 2016 14:04
- Written by Телеграф

О чему би Балканци причали ако не о границама и старој слави? Чија је била већа, ко је старији... Постоји ипак један народ на Балкану који се не такмичи у величини са другима, већ све ради да унизи своје прошле успехе, чак и по цену прекрајања историје. Тај народ су Срби, који за карту Душановог царства уместо максималне користи ону минималну.

(Карта Душановог царства по великом немачком историчару Густаву Дројсену која је много тачнија од оне која нам се сервира у школама. Босна је у Србији, Бугарска је вазал. Фото: [Wikimedia Commons/Allgemeiner historischer Handatlas](#))

Једно од најконтроверзнијих питања о Душановом царству је питање – граница. Где их повући, докле се простирала власт нашег најславнијег средњовековног владара? Да ли је Босна била у саставу Србије, или није? У каквом је положају у односу на Србију била Бугарска?

Последњих неколико деценија популарно је званичну историографију, насталу поткрај XIX столећа, називати “бечко-берлинском школом” и оптуживати их за фалсификовање српске историје са циљем рушења нашег “историјског права” (на које је увек опасно позивати се).

И заиста, званична историографија у супротности је са неким ноторним историјским чињеницама, као што је добро документовано Душаново освајање Босне и дубина продора на исток Балкана, а на уштрб Бугарске.

Као што можете да видите на слици испод, на добро познатој карти која се налази у нашим школским историјским атласима и уџбеницима, територија Србије не обухвата Босну а Бугарска досеже скоро па до Ниша. Ово последње је мало вероватно имајући у виду потчињени положај који је наш источни сусед имао у односу на Србију, чак и поред чињенице да је бугарска принцеза била српска краљица.

(Карта Душановог царства каква се може видети у уџбеницима. Многи је сматрају нетачном јер не обухвата све области под царевом влашћу. Фото: Wikimedia Commons/University of Belgrade)

Могло би се рећи да је вероватно само захваљујући томе Душан обуздавао своје великаше и спречавао их да у потпуности интегришу Бугарску у Србију, узимајући у обзир и однос снага и стање у тој земљи након Битке код Велбужда где је бугарски цар Михаило изгубио главу баш од руке Душанове. Улогу је наравно играло и то што је цар Душан хтео византијске крајеве пре него бугарске, јер су ови први били далеко богатији.

Бугарска јесте, руку на срце, формално била царство али је њихова употреба термина цар одговарала термину краљ (тако се и третира у историографији), тако да је српски василевс (грчка верзија Душанове титуле) био изнад бугарског краља.

Коначно, Душан се у Скопљу крунисао и за цара Бугара (пуна титула: “Стефан у Христу Богу благоверни цар и самодржац Срба и Грка, Бугара и Арбанаса”), а поред српског крунисао га је и бугарски патријарх.

Исто важи и за Босну, у коју је војска Душанова (Мавро Орбин каже 50.000 коњаника и 30.000 пешака; вероватна надувана бројка) ушла у јесен 1350. године, те је и освојила. Већина босанске властеле је прешла на његову страну, а бан Стефан II је побегао из земље.

Босна је у царево крило пала “као зрела крушка”, а његове снаге су стигле до Цетине и Крке. У Клису оставља посаду која чува његову сестру Јелену након смрти мужа јој, Младена III Шубића Брибирског, и њиховог малолетног сина Младена IV.

Освојивши је, окренуо се Тесалији (иако су му у Шибенику спремали величанствени дочек) где је Јован VI Кантакузин кренуо у офанзиву користећи се и Османлијама (гледајући тренутну корист уместо дугорочног пакла у који нас је све увео). После тога, босански бан постепено враћа делове изгубљене територије, мада не све.

И још нешто.

Душан је наводно 1355. године, пре него што ће умрети, освојио Адријанопољ, данашње Једрене, водећи силесију од 80.000 ратника на Цариград, написао је у “Историји балканских народа” француски дипломата и писац Рене Ристелубер. Смрт га је прекинула, а ни ове додатке империји – ако је ово уопште тачно а не историографски оборена легенда – нећете наћи ни на једној мапи.

Ристелубер се такође пита: **да није случајно перфидни византијски отров радио јер је Душан умро у походу на Цариград, исто као и Крум Страшни? да су Срби освојили Цариград, не би ли историја кренула потпуно другачијим током? да је један млад и снажан народ заменио остарело и немоћно Византијско царство, не би ли зауставио Турке на њиховом походу?**

(Карта Душановог царства израђена на основу наведеног 14-вековног оригинала нађеног у Печују)

Због свега неведеног, на самом врху овог текста приложили смо занимљиву карту Душановог царства која долази баш из пера једног Немца, припадника те озлоглашене “бечко-берлинске школе” (која очито није баш толико озлоглашена), Јохана Густава Дројсена, једног од највећих немачких историчара XIX века.

Премда се његов најзначајнији допринос науци тицао Пруске и класичне антике, посебно његовог дела који се бавио Александром Великим (дуго, дуго година најбоље дело историјске науке о највећем освајачу свих времена уопште) проучавао је и друге периоде па тако и средњовековну Србију. Углавном, један Немац је урадио оно што је сваки српски историчар требало да уради: да окамени тренутак када је држава била највећа, а не када је била најмања.

(Српско царство 1354-58, из Атласа Фрименове историјске географије издате у Лондону 1903. Фото: Brown.edu)

На Дројсеновој карти у саставу Србије је Босна, а Бугарска је српски вазал и самим тим де јуре део империје што се уклапа не само у горенаведене чињенице (Душан је био и император, прецизније василевс, Бугара, бугарски патријарх га је крунисао за цара) већ и у трећу карту приложену у овом тексту, која представља обраду оне нађене у Печују која (наводно!) датира из 14. века.

Коначно, погледајте карту Европе базирану на франачком летопису из 814. године, коју прилажемо испод... Ако ми сами нећемо истину, онда и други од ње одустану и почну да лажу нас као што и ми лажемо себе.

(Карта Европе из 814. године. Србија је у границама Душановог царства, али се наша историографија овим не бави. Фото: lily.fi)

Извор: Телеграф